ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε   25 ΙΟΥΝΙΟΥ 1927   ΑΡΙΘ 26

ΤΟ ΕΝ ΛΩΖΑΝΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Γ'.

Τὸ διὰ τὸ παγχριστιανικὸν Συνέδριον τῆς Λωζάννης ἐνδιαφέρον σύμπαντος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου εἶνε ὄντως μέγιστον, ἀνάλογον δὲ πρὸς τὸ ἐπιδειχθὲν πρὸ διετίας διὰ τὸ Συνέδριον «Ζωῆς καὶ ἐργασίας» τῆς Στοκχόλμης. Ἀναμένεται δ' ἐναγωνίως ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ διότι ἀληθῶς μόνον οἱ πιστεύοντες εἰς θαύματα δύνανται νὰ ἔχωσι πεποίθησιν καὶ ἐλπίδα, ὅτι ἐκ τοῦ περιέργου μωσαϊκοῦ τῶν περὶ τὴν πίστιν ἀντιλήψεων δύναταί ποτε νὰ ἐξέλθῃ ὁμοφωνία γνώμης περὶ τοιαῦτα ζητήματα, αἱ περὶ τῶν ὁποίων διαφοραὶ εἶνε ὄντως ριζικώταται. Ἐν τούτοις εἰς πᾶσαν χριστιανικὴν χώραν δὲν ἐλλείπουν οἱ πιστεύοντες καὶ ἐλπίζοντες εἰς τὸ θαῦμα τῆς Πεντηκοστῆς. Τίς δύναται δ' ὄντως ἐκπειρᾶσαι τὸν Κύριον, καὶ τίς οἶδε μὴ τὸ ἐν τῷ Κοντακίῳ τῆς Πεντηκοστῆς λεγόμενον πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῇ; Τὸ ἀντίθετον διὰ τοὺς πιστεύοντας—διότι μόνον περὶ τούτων πρόκειται—δὲν θὰ ἐσήμαινεν ἄλλο τι παρὰ ἀναβολὴν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν βουλῶν τοῦ Κυρίου ἐπὶ ζητήματος, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ λυθῇ ἄλλως, ἢ ὡς Αὐτὸς οὕτος ἐπηγγείλατο, ὅτι δηλ. ἔσεται μία ποίμνη εἰς ποιμήν, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν προσδοκίαν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἀδιακόπως εὐχομένης ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως. Δύο ἐν τούτοις σημεῖα ἔστω καὶ προκαταβολικῶς δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκφύγωσι τῆς ἡμετέρας προσοχῆς, τὸ τῆς συγκροτήσεως δηλ. τοῦ Συνεδρίου καὶ τὸ τῆς ἡμερησίας αὐτοῦ διατάξεως, εἰ καὶ ἡ δευτέρα ἔχουσα μορφὴν σχεδίου δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον κρίσεως πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου ὁριστικῆς αὐτῆς συζητήσεως καὶ τῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ λήψεως ὁριστικῶν ἐπ' αὐτῆς ἀποφάσεων.

Καὶ διὰ μὲν τὴν συγκρότησιν τοῦ Συνεδρίου, εἶνε φανερὸν ὅτι ἡ ποικιλία τῶν στοιχείων καὶ ἡ ἀπόστασις τῶν ἀντιλήψεων εἶνε τοιαύτη, ὥστε κατ' ἄνθρωπον τοὐλάχιστον ἐλαχίστη νὰ ἀπομένῃ ἐλπὶς συνεννοήσεως τῶν ποικιλωνύμων ὑποδιαιρέσεων τοῦ Χριστιανισμοῦ, αἵτινες οὐχὶ σπανίως κατέχουσι κυριολεκτικῶς τοὺς ἀντίποδας.

Ἀλλ' ἐνῷ ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου κρίσις πολλὰς θὰ ἠδύνατο νὰ γεννήσῃ σκέψεις, ὁ χῶρος τῆς «Ἐκκλησίας» δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰμὴ διὰ τὸν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου τονισμὸν δύο παρατηρήσεων. Εἰς τὴν συγκρότησιν δηλονότι τοῦ Συνεδρίου παρατηροῦμεν ἀφ' ἑνὸς μὲν μίαν περίεργον ἐκ πρώτης ὄψεως ἀπουσίαν, ἀφ' ἑτέρου ἄλλην ἐπίσης ἐκ πρώτης ὄψεως περίεργον συμμετοχήν.

Ἐν παγχριστιανικῷ Συνεδρίῳ δὲν εἶνε δυνατὸν ἢ νὰ παρατηρηθῇ ἡ ἀπουσία τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν κατὰ μεγίστην πλειοψηφίαν προτεσταντικῇ συνελεύσει δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἄνευ ποιᾶς τινος ἐκπλήξεως ἡ ὁλόσωμος μάλιστα παρουσία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐν σχέσει λοιπὸν πρὸς τὴν συγκρότησιν τοῦ Συνεδρίου τὰ δύο αὐτὰ σημεῖα, ὡς τὰ μᾶλλον ἡμᾶς ἐνδιαφέροντα, εἶνε ἄξια μεγαλυτέρας προσοχῆς.

Ποίαν ἀρά γε ἔχει σημασίαν ἡ ἐκ τοιούτου συνεδρίου ἀπουσία τοῦ παπικοῦ κόσμου; Καὶ δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ παγχριστιανικοῦ Συνεδρίου, ἐφ' ὅσον ἔστω καὶ ἓν μόνον μέλος—καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας—ἀπουσιάζει; Τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ὑποθέσῃ τις. Τὸ ἀξίωμα extra ecclesiam nulla sallus ὑπὸ τὴν αὐστηροτέραν κυριολεκτικὴν αὐτοῦ σημασίαν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης λαμβανόμενον ἐξηγεῖ τὰ πάντα· ἄλλως τε εἰς τὰ πρῶτα διαβήματα τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου πρὸ ἑπταετίας παρὰ τῷ Βατικανῷ ἐδόθη κατηγορηματικῶς ἡ ἀπάντησις, ὅτι τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἑνότητα, περὶ ἧς ἡ τοῦ Συνεδρίου φροντίς, εὑρίσκει τις μόνον ἐν τοῖς κόλποις τῆς (παπικῆς) Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἐδόθη καὶ μεταγενεστέρως, οὕτω δὲ εὑρισκόμεθα πρὸ ἐπισήμου ἀρνήσεως τῆς Ρώμης ὅπως συνεργασθῇ μετὰ τοῦ λοιποῦ χριστιανικοῦ κόσμου διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ παρ' αὐτῆς ἄλλως, ἢ ὡς ὑποταγὴ εἰς τὴν Ρώμην. Ἀσφαλῶς ἡ Ρώμη διδοῦσα τοιαύτην ἀπάντησιν καὶ κρατοῦσα τοιαύτην ὑπερσυντηρητικὴν στάσιν εἶνε ἀπολύτως πρὸς ἑαυτήν, πρὸς τὰς ἀρχάς της, πρὸς τὴν ἱστορίαν της συνεπής. Γεννᾶται ὅμως τὸ ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον ὡς γνωρίζομεν δὲν διαφεύγει τὰ βαθύτερα τοῦ Βατικανοῦ διαμερίσματα: Καὶ δύναται λοιπὸν νὰ παροραθῇ ἡ ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ὑπάρχουσα πραγματικῶς τεραστία τοῦ Χρι-

στιανισμοῦ δύναμις καὶ ζωή; Καὶ δύναται ἡ Ρώμη νὰ κρατῇ ἐπ' ἄπειρον ἀρνητικὴν στάσιν; Καὶ τί θὰ συμβῇ ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐὰν παρὰ προσδοκίαν τῇ συμπράξει μάλιστα τῆς ὀρθοδοξίας συμβῇ τι τὸ ἀπρόοπτον μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὴν ἕνωσιν; Ταῦτα εἶνε ἐρωτήματα, ἅτινα ἀπὸ καιροῦ ἀπασχολοῦσι τοὺς Βατικανοὺς κύκλους, ὧν οἱ μὲν ἀδιαλλακτότεροι, ἐκλαμβάνοντες ὡς ἀπολύτως διὰ τὴν Ρώμην λεχθὲν τὸ «Πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσι τῆς Ἐκκλησίας», ἅπαν ὡσὶ πομπωδῶς διὰ τῆς φράσεως τούτης, ὑβρίζοντες καὶ εἰρωνευόμενοι τοὺς συνεργαζομένους καί, ὃ μάλιστα ἐνδιαφέρει ἡμᾶς, τὴν Ὀρθοδοξίαν διὰ τὴν μετὰ τὴν διαμαρτυρομένων συχνὴν αὐτῆς ἀναστροφήν· οἱ δὲ σωφρονέστεροι, διπλωματικώτεροι, καὶ προσεκτικώτεροι, μὴ θέλοντες νὰ ἐκθέσωσι τὴν τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀρχήν, δὲν ἀποστέργουσι τὴν παρακολούθησιν τοῦ Συνεδρίου τοὐλάχιστον ἀνεπισήμως διὰ παρατηρητῶν καὶ δὲν εἶνε ποσῶς φειδωλοὶ εἰς ἐκφράσεις συμπαθείας πρὸς τὴν γενομένην ἑνωτικὴν κίνησιν, πρὸς ἣν τελικῶς ἐπιτυγχάνουσαν δὲν θὰ ἦτο ἡ Ἐκκλησία (τῆς Ρώμης) ἄστοργος καὶ ἄκαμπτος. Οἱ γνωρίζοντες μάλιστα ἐκ τῆς ἱστορίας τὸ εὔστροφον τοῦ Βατικανοῦ εἰς τὰς κρισίμους τῆς ἱστορίας καμπὰς δὲν εἶνε μακρὰν τῆς πραγματικότητος πιστεύοντες, ὅτι ἡ παρὰ προσδοκίαν,ἐπαναλαμβάνομεν, καὶ κατὰ θεϊκὴν κατεύθυνσιν στροφὴ τῶν πραγμάτων πρὸς τὴν ἕνωσιν δὲν θὰ ἔμενεν ἀκαρποφόρητος καὶ ἀνεκμετάλλευτος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, ἥτις ἐγκαίρως πάντοτε θὰ προσηρμόζετο εἰς τὴν νέαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν. Οὐδὲ διαφεύγει τοὺς σωφρονεστέρους τούτους τοῦ Βατικανοῦ κύκλους ὁ ἐκ τῶν ἀνατρεπτικῶν δυνάμεων ἐναντίον τῆς χριστιανικῆς καθόλου ἰδεολογίας κίνδυνος καὶ ἡ ἐκ τούτου ἀνάγκη συσπειρώσεως πάσης ἠθικῆς δυνάμεως πρὸς ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν καὶ καταβολὴν τοῦ κακοῦ, οὔτε παραγνωρίζεται συνεπῶς ἡ σημασία τῆς ἑνώσεως, ἰδίᾳ σήμερον. Ζήτημα μόνον εἶνε ὁ τρόπος καὶ ἡ μέθοδος τῆς μετὰ τῶν ἐξωπαπικῶν, οὕτως εἰπεῖν, συνεργασίας ἄνευ ἐμφανοῦς ὑποχωρήσεως ἢ καὶ καταφανοῦς θίξεως τῶν τῆς παπικῆς ἰδεολογίας ἀρχῶν.

Οὐχὶ δ' ἄνευ σημασίας διὰ τὸ Βατικανὸν εἶναι καὶ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὴν κίνησιν ταύτην, ὡς καὶ εἰς λοιπὰς παρομοίας πρὸς συμφιλίωσιν τῆς οἰκουμένης κινήσεις, καθ' ὅσον δὲν μένει ἐντελῶς ἐκτὸς ὑπολογισμοῦ καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ὀρθοδοξίας ἑνώσεως πασῶν τῶν χριστιανικῶν τοῦ κόσμου δυνάμεων, ὁπότε ἀπέναντι τῆς κατὰ πάντα καὶ ἀπὸ ἀπόψεως παραδόσεως, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ὡπλισμένης χριστιανωσύνης θὰ ἀπέμενεν ἡ ὑπερσυντηρητικὴ Ρώμη μόνη, πρὸ τοῦ τοιούτου δὲ κινδύνου τῆς ἀπομονώσεως θὰ εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων συνθηκολογήσεως καὶ συνεργασίας μετὰ τῆς πρώτης μερίδος.

Ἐνῷ λοιπὸν ἡ ἀπουσία τῆς Ρώμης ἐκ πρώτης ὄψεως διὰ τοὺς μὴ εἰδότας τὰ πράγματα εἶνε ὀλίγον περίεργος, καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς εὐνόητος, δὲν στερεῖται ἐν τούτοις σημασίας ἡ ἄποψις τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ἐν πάσει περιπτώσει ἐγκαίρου μεταστροφῆς τοῦ Βατικανοῦ, ἥτις ἔστω καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν γινομένη δὲν θὰ δώσῃ βεβαίως ἀφορμήν, ὡς προκειμένου περὶ ἀνθρώπων κακῆς ἀνατροφῆς,εἰς μυκτηρισμοὺς καὶ σχετλιασμούς, ἀλλὰ ὅλως τοὐναντίον εἰς χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν διὰ τὴν συνεργασίαν καὶ ἑνότητα ὁλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἐναντίον τῆς βίας καὶ τῆς καταστροφῆς, δι' ἧς ἀπειλεῖ τὴν οἰκουμένην ὁ πονηρός.

Ἀλλ' ἐνῷ οὕτως ἔχουσι τὰ πράγματα ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκ τοῦ Συνεδρίου ἀπουσίαν τῆς Ρώμης, πῶς πρέπει νὰ κριθῇ ἡ τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο, πάνδημος μάλιστα, συμμετοχή;

Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ 1920, δίδοντος τὸ σύνθημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, παρηκολούθησε τὰς διαφόρους διὰ τῶν σχετικῶν ὀργανώσεων γινομένας ἑνωτικὰς ἢ συμφιλιωτικὰς ἐργασίας συστηματικῶς καὶ δὲν παρέλειψε νὰ ὑποσχεθῇ τὴν συνεργασίαν της. Αὐτὸ δὲ μάλιστα τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἦτο τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς γνωστῆς πρὸς τὰς διαφόρους Ἐκκλησίας ἐγκυκλίου αὐτοῦ τοῦ 1920 ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα τῆς Συνομοσπονδίας τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ τῶν βασάνων εὑρισκόμενον, δίδον τὸ σύνθημα τῆς κοινῆς πασῶν τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν συνεργασίας.

Δύο δὲ πρόσφατα γεγονότα πανηγυρικωτέρας, οὕτως εἰπεῖν, ἐμφανίσεως τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὰ τοιαῦτα συνέδρια κατέστησαν ὁριστικὴν πλέον τὴν συνεργασίαν τῆς ὀρθοδοξίας μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ πρὸ διετίας συμμετοχὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς 1500ῆς ἐπετηρίδος τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν Westminster Abbey τοῦ Λονδίνου, δι' ἀντιπροσωπείας ἐχούσης ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀείμνηστον Ἀλεξανδρείας Φώτιον καὶ τὸν Ἱεροσολύμων Δαμιανόν, καὶ ἡ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ πρώτου πάνδημος συμμετοχὴ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Στοκχόλμης κατέστησαν ἀμετάκλητον, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς περὶ τῆς μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν—ἐπὶ ἀπωτέρῳ σκοπῷ τῆς ἑνώσεως—συνεργασίας της.

Ἀλλὰ πῶς δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων συνεργασίας αὕτη τῆς Ὀρθοδοξίας, γνωστοῦ ὄντος ὅτι καὶ ἡ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀντίληψις δὲν ὑφίσταται καὶ πολὺ τῆς παπικῆς ἀντιλήψεως καὶ τοῦ extra ecclesiam nulla sallus;

Ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ ἦτό τις διατεθειμένος νὰ ἀποδώσῃ μᾶλλον εἰς ἀμελέτητον σπουδὴν τὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς κινήσεις ταύτας συμμετοχήν· φανερὸν δ' ἐξ ἄλλου τυγχάνει ὅτι ὁ προτεσταντικὸς κόσμος ἐν ταῖς ὑφίσταις αὐτοῦ προσπαθείαις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν νέων κοινωνικῶν κακῶν ἠρ-

ξατο κατανοῶν, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς παραδόσεως καὶ τῆς ἀποστολικῆς συνοχῆς δὲν εἶνέ τι ἀσήμαντον καὶ ἀδιάφορον, ὡς οἱ πρῶτοι ἱδρυταὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἐξέλαβον, εὗρον λοιπὸν ἐν τῇ συνεργασίᾳ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀνέλπιστον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἔρεισμα, τὸ ὁποῖον ἦτο καὶ εἶνε ἱκανὸν νὰ ἰσοφαρήσῃ τὴν πιθανὴν ἐκ μέρους τῶν ὀρθοδόξων προσωρινὴν βεβαίως ὑστέρησιν ὡς πρὸς τὰς νεωτέρας ἀντιλήψεις ἐργασίας καὶ συμμετοχῆς ἐν τῇ ζωῇ, ἐντεῦθεν δὲ καὶ αἱ τιμαὶ καὶ ἡ σπουδὴ ἐκ μέρους τούτου ἐξασφαλίσεως τῆς συνεργασίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀλλ' οὔτε τὸ μὲν οὔτε τὸ δὲ ἀποτελοῦσι τὸν κύριον τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν γενικὴν ταύτην προσπάθειαν λόγον. Ὁ λόγος δέον νὰ ἀναζητηθῇ βαθύτερον εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Ὀρθοδοξίας. Δυστυχῶς ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον δουλεία, αἱ ἐθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ περιπέτειαι καὶ ἡ ἕνεκα τούτων κατάπτωσις καὶ παραμέλησις τῆς Θεολογίας συνετέλεσαν, ὥστε ἡ μικρὸν κατὰ μικρὸν κατὰ τὴν νεωτέραν περίοδον αναζωογόνησις ταύτης νὰ τύχῃ ἀναγκαίως ξένης χειραγωγίας, οὕτω δὲ ὁτὲ μὲν οἱ παπικοί, ὁτὲ δὲ οἱ προτεστάνται ἔν τινι μέτρῳ ἀνέλαβον τὸν ρόλον τοῦ χειραγωγοῦ τῆς νεωτέρας ὀρθοδόξου θεολογίας. Διὰ τοῦτο ἀναλόγως τῆς ὑπαρχούσης ἐπιδράσεως ἄλλοτε μὲν παρουσιάζεται ἡ νεωτέρα ἡμῶν θεολογία (ἡ μετὰ τὴν ἅλωσιν) ἐμπνεομένη ὑπὸ τοῦ παπισμοῦ ὡς ὑπερσυντηρητική, καὶ ἄλλοτε ἐπηρεαζομένη ὑπὸ τοῦ προτεσταντισμοῦ ὡς ἔν τισιν ἐλευθεριάζουσα. Ὅτε πρὸ δύο ἐτῶν εἰς θεολογικήν τινα συζήτησιν ἐν Λονδίνῳ ἤκουσα τὸν Μητροπολίτην Κιέβου Ἀντώνιον, τὸν γνωστὸν τοῦ Κάρλοβιτς, ὅστις ἀνεξαρτήτως τῆς ἀντικανονικῆς αὐτοῦ διαγωγῆς, εἶνε ἐκ τῶν κρατίστων ρώσσων θεολόγων, τονίζοντα ἐπαινετικῶς τὴν ἐπίδρασιν, ἣν ἔσχεν ἡ παπικὴ θεολογία ἐπὶ τὸν Πέτρον Μογίλαν, τοῦτο δὲ ἵνα δειχθῇ ἡ συντηρητικότης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῷ παρετήρησα ὅτι τοῦτο δύνανται νὰ εἶνε ἰδία αὐτοῦ γνώμη, ἀλλ' ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶνε ἱκανὴ ὅπως ἔχῃ, ὡς καὶ πράγματι ἔχει, ἰδίαν θεολογίαν ὀρθόδοξον, ἥτις ἀκριβῶς διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ σχέσιν οὔτε πρὸς τὸν παπισμὸν οὔτε πρὸς τὸν προτεσταντισμόν. Οἱ Πατέρες καὶ Διδάσκαλοι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ἱκανοὶ μόνοι νὰ βαστάσωσι τὸ οἰκοδόμημα τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἀνάγκην τῶν στηριγμάτων τοῦ παπισμοῦ καὶ τοῦ προτεσταντισμοῦ. Ὁ καὶ ἄκρῳ δὲ δακτύλῳ γευσάμενος ὀρθοδόξου θεολογικῆς μορφώσεως καὶ μελετήσας καὶ τὰ συγγράμματα τῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας μας γνωρίζει ὅτι ὑπάρχει ὀρθόδοξος θεολογία ἀνεξάρτητος ἐντελῶς τῶν παπικῶν καὶ προτεσταντικῶν θεωριῶν, αἵτινες ἄλλως τε οὔτε κἂν ὑπῆρχον ὅτε αὐτὴ ἀνεπτύχθη, αὐτὴ δ' εἶναι ἡ ὀρθόδοξος θεολογία τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ νεώτεροι θεολόγοι ἀναζητοῦμεν καὶ ὑποστηρίζομεν.

Τὸ πνεῦμα δὲ τῆς ἐκ τῶν μεγάλων ὀρθοδόξων, ἑλλήνων μάλιστα, θεολόγων καὶ διδασκάλων προερχομένης ἀνεπηρεάστου ὀρθοδόξου θεολογίας δὲν εἶνε, ὡς τὸ τῶν λοιπῶν, περιωρισμένον, στρυφνὸν καὶ σχολαστικόν, ἀλλὰ χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῆς ἐλευθερίας, ἣν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπαρνηθῇ εἷς Γρηγόριος, ἢ εἷς Βασίλειος, ἢ Χρυσόστομος ἢ καὶ ἄλλος τις τῆς μεγάλης τῶν ὀρθοδόξων διδασκάλων χορείας.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι, παρὰ τὰς ξένας ἀσημάντους βεβαίως ἐπιρροὰς τῆς παπικῆς ἢ τῆς προτεσταντικῆς θεολογίας, ἡ ὀρθόδοξος θεολογία διαπνέεται ὑπὸ τῆς ἐλευθερίας, τὸ πνεῦμα δὲ τοῦτο ἐξακολουθεῖ κυριαρχοῦν καὶ αὐτὸ εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ ἐπιτρέπει τὴν μετ' ἄλλων συνάφειαν καὶ συνεργασίαν. Ἔπειτα, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνακύψασα ἐκ τῶν βασάνων καὶ ἰδοῦσα τὴν ἐπὶ τόσους χρόνους γενομένην παρὰ τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν πρόοδον, δὲν δυσηρεστήθη οὐδὲ δυσανεσχέτησε, ἀλλ' ηὐχαριστήθη ἰδοῦσα τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ἐπιτευχθεῖσαν πρόοδον ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἠθέλησε ἀκριβῶς διὰ τῆς ἐπαφῆς της ἐκείνης νὰ ζητήσῃ καὶ μάθῃ τὰς νέας ταύτας μεθόδους τῆς ζωῆς καὶ τὰς νέας ἀντιλήψεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς δράσεως, αἵτινες δὲν εἶνε καὶ πάντῃ ξέναι πρὸς τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ἱστορίας, οὕτω δὲ συγκεκροτημένη καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτην, πρὸς τῷ θησαυρῷ τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας καὶ παραδόσεως ὃν διακατέχει, νὰ δυνηθῇ νὰ ἀναλάβῃ καὶ πάλιν τὴν πρωτοβουλίαν ἐν τῇ κινήσει τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, μὴ ἀφήνουσα κατὰ καθῆκον τὸ πεδίον ἐλεύθερον εἰς ἄλλους καὶ μὴ ἀρνουμένη εἰς ἑαυτὴν τὴν τιμὴν τῆς συμπράξεως κατὰ τὴν ὑψίστην ταύτην στιγμὴν τοῦ κινδύνου εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἠθικοῦ κακοῦ καὶ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς κατ' αὐτοῦ τελικῆς νίκης τῆς πίστεως τῆς πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Κατὰ ταῦτα ὅσον περίεργος καὶ ἂν φαίνεται ἡ συνεργασία τῆς ὀρθοδοξίας, πανδήμως ἀντιπροσωπευομένης εἰς τὰ ὡς ἄνω συνέδρια, ἡ συμμετοχή της εἶνε ἔργον φρονήσεως καὶ ἡ ἐκ μέρους της παρακολούθησις τῆς κινήσεως εἶνε ἀπόφασις σοφή, ἥτις ὅμως πρέπει νὰ συνοδεύηται, ὡς καὶ πράγματι συμβαίνει, μετὰ τῆς προσπαθείας, ὅπως τονίζηται ὅσον πρέπει ἡ σημασία τοῦ ἀνεκτιμήτου θησαυροῦ ὃν αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ περικλείει, τοῦ θησαυροῦ τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας της καὶ τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεώς της, οὗτινος ἡ ἀξία εἶνε ἀνυπολόγιστος καὶ τοῦ ὁποίου τὴν σημασίαν ἤρχισαν ἐπὶ τέλους κατανοοῦσαι καὶ αἱ λοιπαὶ Ἐκκλησίαι.

Ἐὰν ἡ Ἐκκλησία ἡ Ὀρθόδοξος, συμμετέχουσα τῶν ὡς ἄνω κινήσεων κατορθώσῃ, ὅπως καὶ πρέπει, νὰ ἐπιβάλῃ εἰρηνικῶς καὶ μετὰ λόγου εἰς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας τὰς εὐλογίας τοῦ ἰδίου αὐτῆς ὡς ἄνω θησαυροῦ καὶ νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῶν νέων τάσεων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς οὕτως, ὥστε παρέχουσα ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου αἱ λοιπαὶ Ἐκκλησίαι στεροῦνται, νὰ προσλάβῃ παρ' αὐτῶν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει αὐτὴ καὶ τὸ ὁποῖον

εἶνε ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἐπίδρασιν, τότε θὰ δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι καὶ ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τὸ Συνέδριον ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ των ἐν τῇ συνεργασίᾳ των. Εἰς τοῦτο συνοψίζεται ὁ σκοπὸς τῆς συμμετοχῆς τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ εἰς αὐτὸ περιορίζεται ἡ δρᾶσίς της ἐν τῷ συνεδρίῳ εἰς τρόπον, ὥστε κρατοῦσα ὡς πρέπει ἀσφαλῶς τὸ ὅ ἔχει, μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῦτο μεταδίδουσα, νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὰ νέα στοιχεῖα τῆς πρακτικῆς ζωῆς, τὰ ὁποῖα, διὰ τὰς ταλαιπωρίας αὐτῆς, ἦτο ἀδύνατον νὰ ἔχῃ καὶ νὰ καλλιεργῇ.

Διὰ τὸ δεύτερον σημεῖον τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν θεμάτων ἐλάχιστα θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ. Τὰ θέματα ταῦτα ἀποτελοῦσι προτάσεις πρὸς συζήτησιν, αἵτινες δύνανται εἴτε νὰ ἀπορριφθῶσιν, εἴτε νὰ γίνωσιν ἀποδεκταὶ ἐν τῷ συνόλῳ των, εἴτε καὶ νὰ τροποποιηθῶσι. Δὲν εἶνε συνεπῶς δυνατὸν νὰ ὁμιλήσῃ τις ἐπὶ πραγμάτων οὐδεμίαν ἐχόντων πραγματικὴν ὑπόστασιν· ἐπὶ τούτων πάλιν τόσον μόνον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας τελικὴ καὶ ὁμόφωνος τοῦ Συνεδρίου ἀπόφασις πρέπει νὰ βασίζηται ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς ὀρθῆς καὶ ἀκριβοῦς τῆς Ἐκκλησίας ἀντιλήψεως, ἥτις ἐφ' ὅλων ἐκείνων τῶν σημείων ἔχει ἤδη διατυπωθῇ διὰ τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας καὶ ἀναπτυχθῇ διὰ τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας. Ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου ἐκείνου—ἐὰν τυχὸν ἐλαμβάνοντο—σύμφωνοι πρὸς τὴν πραγματικὴν ὀρθόδοξον ἀντίληψιν θὰ εὕρισκον τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν οὐ μόνον πρόθυμον, ἀλλὰ καὶ ἐνθουσιώδη πρὸς ἀποδοχὴν αὐτῶν, ὡς βάσιν τῆς ἑνώσεως. Τοῦτο δὲ εἶνε τὸ ἀπρόοπτον ἐκεῖνο περὶ τοῦ ὁποίου ἀνωτέρω ὡμιλήσαμεν καὶ διὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ὁποίου καὶ ὡς ἀληθεῖς ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀληθεῖς χριστιανοὶ ἀπὸ καρδίας εὐχόμεθα, ἵνα οὕτως πάντες «ἓν ὦμεν».

ΑΜΙΛΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ, μετὰ τὴν θείαν ἱερουργίαν ἐν τῷ ναΐσκῳ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησ. Σχολῆς, καθ' ἣν παρέστησαν ὅ τε Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος, ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμ. Πατριάρχης πρ. Κων)πόλεως κ. Κωνσταντῖνος, οἱ καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς καὶ ἄλλο ἐκλεκτὸν ἐκκλησίασμα, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τῆς Σχολῆς ἐτελέσθη ἡ νενομισμένη τελετὴ ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ τῇ ἀπολύσει τῶν μαθητῶν τῆς τελευταίας, Ε' τάξεως. Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην παρῆσαν, πλὴν τῶν ἐν τῷ ναῷ παραστάντων, καὶ οἱ κ. κ. σύμβουλοι τῆς Σχολῆς, ὁ Α' Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ ἄλλο ἀκροατήριον.

Πρῶτος ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Εὐάγγελος Ἀντωνιάδης, ἐκ τῆς λογοδοσίας τοῦ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑωθινά	Ἦχοι
ΙΟΥΛΙΟΣ	3	Κυριακὴ Γ' Ματθαίου	Κυριακὴ Γ'	Γ'	β'
	10	» Δ' Ματθαίου	Κυριακὴ Δ'	Δ'	γ'
	17	» Ἁγίων Πατέρων	Κυριακὴ Ἁγ. Πατέρων	Ε'	δ'
	24	» Στ' Ματθαίου	Κυριακὴ Στ	Στ'	πλ. α
	31	» Ζ' Ματθαίου	Κυριακὴ Ζ'	Ζ'	πλ. β

ὁποίου ἐγένοντο γνωσταὶ αἱ ἑξῆς λεπτομέρειαι περὶ τοῦ διανυθέντος σχολικοῦ ἔτους.

Ἐκ τῶν μαθητῶν ἦσαν ἐσωτερικοὶ μὲν 82, ἐξωτερικοὶ δὲ τρεῖς. Ἐκ τούτων 47 ἦσαν ἰδιοσυντήρητοι, 38 δὲ ὑπότροφοι. Κατενέμοντο δὲ κατὰ τάξεις ὡς ἑξῆς: Εἰς τὴν Ε.' 16, εἰς τὴν Δ.' 14, εἰς τὴν Γ.' 7, εἰς τὴν Β.' 24 καὶ εἰς τὴν Α.' 24. Ἐκ τῶν 85, τῶν παρακολουθησάντων τὰ μαθήματα, προσῆλθον εἰς τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰουνίου 83, δύο ἀποσυρθέντων ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους λόγῳ ἀσθενείας. Ἐκ τῶν ὑποστάντων τὴν ἐνιαύσιον δοκιμασίαν 83, προήχθησαν οἱ 76, ἀπερρίφθησαν 7, ἐξ ὧν δύο μὲν ἀνήκουσιν εἰς τὴν Α.' τάξιν, 5 δὲ εἰς τὴν Β.'-Ἐξηγῶν δὲ ὁ Διευθυντὴς τὴν ἀπόρριψιν τῶν 7, ἐτόνισεν ὅτι οὗτοι ἐξοφλοῦσι παλαιὰς ἁμαρτίας, καθ' ὅτι ἐκ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων οἱ μαθηταὶ ἐξέρχονται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκατάρτιστοι, καὶ ὅτι ὁ καθηγητικὸς σύλλογος κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Σχολὴν ἐφαρμόζει μέτρον ἐπιεικείας καὶ ἀνοχῆς, λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὰς παρακλήσεις τῶν γονέων καὶ τὴν κατάστασιν τῶν σχολείων μας καθ' ὅλου, ἥτις ἐξαναγκάζει πολλοὺς γονεῖς νὰ προτιμῶσι νὰ κλείωσι τὰ τέκνα των εἰς ξένας προπαγανδιστικὰς σχολάς, ἐν αἷς μέγιστος ὁ κίνδυνος διὰ τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν μόρφωσιν τῶν ἑλληνοπαίδων μας. Ἐν γένει ὅμως ἡ πρόοδος τῶν μαθητῶν ὑπῆρξεν ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὴ καὶ εὐχάριστος, ὡς μαρτυροῦσι καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Ἀναφέρων εἶτα καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς Ε.' τάξεως, ἐξῆρε τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῆς καὶ ἐτόνισεν, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν ἔτος οἱ μαθηταὶ ἠσκήθησαν πλειότερον παντὸς προηγουμένου ἔτους καί, ὡς ἐκ τούτου, οἱ νῦν ἀπολυόμενοι εἶναι περὶ τὴν τέχνην τῆς διδασκαλίας ἐμπειρότεροι τῶν προγενεστέρων Ῥιζαρειτῶν, ἴσως δὲ καὶ τῶν ἀποφοίτων παντὸς ἄλλου διδασκαλείου τοῦ κράτους. Τὸ εὐχάριστον τοῦτο ἀποτέλεσμα προῆλθεν—εἶπεν—ἐκ τῆς εὐκαιρίας, τὴν ὁποίαν ἔσχον οἱ μαθηταί, νὰ γυμνασθῶσιν εἰς δύο ταυτοχρόνως δημοτικὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς πρότυπα, ταῦτα δ' εἶνε τὸ ἰδιωτικὸν Λύκειον τοῦ κ. Ἠλία Μπερτόλη, καὶ τὸ σχολεῖον τοῦ Ἀσύλου τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου. Λόγῳ τοῦ εὐρέος τούτου περιθωρίου τῆς ἀσκήσεως ἕκαστος μαθητὴς ἠδυνήθη νὰ διδάξῃ οὐ μόνον ἕκαστον μάθημα πολλάκις, ἀλλὰ καὶ ἅπαντα τὰ μαθήματα τῆς τάξεως συνεχῶς ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἑβδομάδα. Ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης ὁ Διευθυντὴς ἀνέφερεν, ὅτι οἱ Ῥιζαρεῖται διδάσκαλοι εὐδοκιμοῦσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ περισσότερον τῶν ἄλλων συναδέλφων των καὶ καταλαμβάνουσιν ἐξαιρετικὴν θέσιν ἀπέναντι αὐτῶν, ὡς μαρτυροῦσι καὶ αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιθεωρητῶν. Εἰς τὴν τοιαύτην ἀνάδειξίν των ἐκτὸς τῆς ἐγκυκλίου μορφώσεως,

ἡ ὁποία εἶνε ἀναντιρρήτως ἀνωτέρα τῆς τῶν λοιπῶν συναδέλφων των, συντελεῖ οὐκ ὀλίγον καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Ῥιζαρειτῶν γνῶσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, ἥτις ἡ οὐδόλως ἢ ἀνεπαρκῶς θεραπεύεται εἰς τὰ ἄλλα διδασκαλεῖα τοῦ Κράτους

Ἐκ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἀπολυομένων 10 τροφίμων τῆς Σχολῆς ἔλαβον 2 μὲν τὸν βαθμὸν καλῶς, 12 δὲ τὸν βαθμὸν Λίαν καλῶς καὶ 2 τὸν βαθμὸν Ἄριστα. Οἱ ἀριστεύσαντες εἶναι οἱ Σπυρίδων Χαιρετάκης ἐκ Χανίων Κρήτης, καὶ Λουκᾶς Μοῦτσος ἐκ Χειμάρρας. Εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀπενεμήθη καὶ τὸ Πρασακάκειον Βραβεῖον.

Σημαντικὴ πρόοδος ἐσημειώθη εἰς τὰ τεχνικὰ καθόλου μαθήματα καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰ Γεωπονικά· πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν τελευταίων κατηρτίσθη σχολικὸς κῆπος καλλιεργούμενος ὑπὸ τῶν μαθητῶν, ὅστις ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἐπίσης σημαντικὴν ἐπιτυχίαν ἐσημείωσαν καὶ ἐν τῇ καλλιεργείᾳ τῆς σηροτροφίας. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς Γεωπονίας ἀπέβλεπεν ὄχι μόνον εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῶν φυσιογνωστικῶν γνώσεων τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους ὑψηλοτέρους καὶ πρακτικωτέρους λόγους, ὅπως ἡ ἐν ὑπαίθρῳ διαμονή, ἡ ἀγάπη καὶ ὁ ἔρως πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὴν τροφὸν γῆν καὶ πρὸς τὰς γεωργικὰς καθ' ὅλου ἐργασίας. Παρετηρήθη, εἶπεν ὁ Διευθυντής, ὅτι ἡ πρόληψις καθ' ἣν ἡ ἐργασία εἶναι ποινὴ τοῦ Θεοῦ οὐχὶ δὲ εὐλογία, δὲν εἶνε ξένη καὶ πρὸς πολλοὺς ἐπαρχιώτας μαθητάς. Εἰς τὴν τοιαύτην πρόληψιν οὐκ ὀλίγον συντελεῖ καὶ τὸ ἐπικρατοῦν παρὰ τῷ ἔθνει μας κλασικὸν πνεῦμα καὶ ἡ θεωρητικὴ κατεύθυνσις, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἕκαστος γεωργὸς δὲν σκέπτεται ν' ἀποκαταστήσῃ τὸν υἱόν του εἰς πρακτικόν τι ἐπάγγελμα, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀναδείξῃ ἢ ἰατρόν, ἢ δικηγόρον, ἐφ' ὅσον δὲν θέλει ἢ δὲν δύναται νὰ τὸν τοποθετήσῃ ὡς ὑπάλληλον τοῦ κράτους. Λόγῳ δὲ τῆς τοιαύτης τάσεως οἱ πλεῖστοι Ἕλληνες κινδυνεύουσι νὰ ἀποβῶσι παράσιτα καὶ τρόφιμοι τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἴση πρὸς τὴν εἰς τὰ μαθήματα ἐπίδοσιν τῶν μαθητῶν ὑπῆρξε καὶ ἡ ἠθικὴ αὐτῶν πρόοδος. Οἱ μαθηταὶ ὑπῆρξαν καθόλου πειθαρχικοί, εὔτακτοι, ὑπήκοοι, εὐγενεῖς ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους σχέσεσιν, σεμνοί, τόσον ἐντός, ὅσον καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς. Ἀρκούντως ἱκανοποιητικὴ καὶ εὐχάριστος ὑπῆρξε καὶ ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς, μηδεμιᾶς σημειωθείσης σοβαρᾶς ἀσθενείας πλὴν τῶν συνήθων κρυολογημάτων καὶ ἐλαφρῶν τινων κρουσμάτων γρίππης ἐλαφρᾶς καὶ καλοήθους. Ἡ γρίππη τῶν τοῦ Ἰανουαρίου παγερῶν ἡμερῶν ἀθρόως εἶχε προσβάλει πλείστους μαθητάς, χάριν τῶν ὁποίων διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ νοσοκομείου ἐγένετο ἀνάγκη νὰ μετατραπῶσιν εἰς προσωρινοὺς νοσοκομειακοὺς θαλάμους παραδόσεις τινές, παρεσχέθη δὲ ἀφορμὴ νὰ ἀποδειχθῇ καὶ ἀσκηθῇ καὶ τὸ φιλάδελφον τῶν μαθητῶν, καθ' ὅτι ἐλλείψει ἐπαρκοῦς νοσοκομειακοῦ προσωπικοῦ ἀνέλαβον οἱ ὑγιεῖς μαθηταὶ καὶ τὴν νοσοκομειακὴν τῶν νοσούντων περίθαλψιν. Ἐξ ἄλλου ἐφηρμόσθησαν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐμπράκτως καὶ αἱ γνώσεις τῶν μαθητῶν ἐκ τοῦ μαθήματος τῆς Ὑγιεινῆς.

Ἐν τέλει ὁ Διευθυντὴς ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τοὺς συναδέλφους, οἵτινες ἐν ἀγαστῇ στενῇ ἁρμονίᾳ καὶ συμπνοίᾳ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸν Διευθυντὴν ἐργάζονται, πρὸς τὸ συμβούλιον τῆς Σχολῆς, τὸ ὁποῖον μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ τὴν πρόοδον τῆς Σχολῆς, οὐδὲν παραλεῖπον πρὸς τὴν κανονικὴν αὐτῆς λειτουργίαν. Θερμὰς εὐχαριστίας ἐξέφρασε καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς παρόντας, οἵτινες ἐτίμησαν τὴν τελετήν, ἰδιαίτατα δὲ πρὸς τὴν Α. Θ. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν, ὅστις ἐξακολουθεῖ νὰ δεικνύῃ θερμὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ ἔργου καὶ τῆς προόδου τῆς Σχολῆς. Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν πρῴην Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, διὰ συγκινητικῆς ἀποστροφῆς ἀνέφερε τὰς φρικτὰς καὶ ἀγωνιώδεις ἐκείνας στιγμὰς τῆς βίᾳ ἐκ τοῦ Θρόνου τοῦ Γρηγορίου ἐξώσεώς του, καὶ κατέληξεν εὐχηθείς, ὅπως ὁ Ὕψιστος ἀξιώσῃ τὸ Ἔθνος νὰ συνεχίσῃ τὴν διακοπεῖσαν λειτουργίαν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Σοφίας. Στραφείς, τέλος, πρὸς τοὺς ἀπολυομένους ὑπέμνησε τοὺς σκοπέλους πρὸς τοὺς ὁποίους ἔχουν νὰ παλαίσουν, ηὐχήθη εὐδοκίμησιν εἰς αὐτοὺς καὶ συνέστησε νὰ μὴ λησμονήσωσι ποτὲ ὅτι εἶναι Ριζαρεῖται καὶ ὅτι ἔχουσιν ἱερὰν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἣν ἔδωσαν κατὰ τὴν εἰσαγωγήν των εἰς τὴν Σχολήν.

Μετὰ τὸν Διευθυντὴν ὡραίαν συνταχτήριον προσφώνησιν ἀπέτεινε πρὸς τὴν Σχολὴν καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς ὁ ἐκ τῶν τελειοφοίτων Σ. Χαιρετάκης, μεθ' ὃν τὰ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως καὶ καταστάσεως τοῦ Ἱδρύματος ἐξέθηκεν ὁ ἐκ τῶν συμβούλων κ. Γάγαρης. Τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ προόδῳ τῆς Σχολῆς ἐξέφρασεν εἶτα ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν μετὰ συγκινήσεως μνησθεὶς ὅτι οἱ ἐφετεινοὶ ἀπόφοιτοι ὑπῆρξαν οἱ τελευταῖοι ἐπὶ τῆς σχολαρχίας αὐτοῦ ἐγγραφέντες ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ εἰς τὸ τῆς Σχολῆς Μητρῷον, τέλος δὲ ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Κωνσταντῖνος δι' ὀλίγων, ἀλλὰ μεστῶν σπουδαίων ὑποθηκῶν λόγων, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐφ' οἷς ἤκουσε καὶ εἶδε καὶ κατέστεψε διὰ τῶν πατρικῶν αὐτοῦ εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τοὺς ἤδη ἀπολυομένους.

Κατὰ τὰ διαλείμματα οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς ἔψαλλον κατάλληλα ᾄσματα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν τῇ Σχολῇ Καθηγητοῦ τῆς Ὠδικῆς καὶ τῆς Ἐκκλησ. Μουσικῆς κ. Κ. Παπαδημητρίου, διευθυντοῦ τοῦ μαθητικοῦ χοροῦ τῆς Σχολῆς.

Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ λήξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Σχολῆς κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος παρετέθη γεῦμα ἐν τῇ Σχολῇ, οὗτινος μετέσχον οἱ Σύμβουλοι, οἱ Καθηγηταὶ καὶ τὸ ἀνώτερον προσωπικὸν τῆς Σχολῆς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν, 20ὴν καὶ τὴν Παρασκευὴν 24 λήγοντος μηνὸς εἰς συνεδρίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζακύνθου, ἀναπληροῦντος τὸν Μακ. Πρόεδρον, ὅστις ὑποστὰς τὴν Δευτέραν ἐγχείρισιν ἠναγκάσθη νὰ οἰκουρήσῃ καθ' ἅπασαν τὴν ἑβδομάδα καὶ ν' ἀπόσχῃ πάσης ἐργασίας.

—Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐν τῷ περὶ τὸν Ναὸν Ἀσωμάτων Θησείου ὑπαίθρῳ χώρῳ, καὶ ἐν συρροῇ χιλιάδων κόσμου, ἐγένετο ἑορτὴ τοῦ ἐν τῷ

ναῷ ἐκείνῳ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιμ. Προκοπίου Κολλιοντζῆ τμήματος τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἑνώσεως Κορασίων, καθ' ἣν ἐνεδύθησαν καὶ τρεῖς περίπου ἑκατοντάδες ὀρφανῶν τῆς ἐνορίας. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, προστὰς τῆς ἑορτῆς, ὡμίλησε πρὸς τὰ πλήθη ἐξάρας τὴν σημασίαν τῆς ἑορτῆς ἐκείνης τῆς φιλανθρωπίας, ἀπήντησε δὲ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως.

—Τὸ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν συνελθὸν Β'. Ἐθνικὸν Συνέδριον ἐξέδωκε τὸ ἑξῆς περὶ θρησκείας ψήφισμα:

Νὰ καταβληθῇ πᾶσα ἐνέργεια παρὰ ταῖς ἁρμοδίαις Ἐκκλησιαστικαῖς καὶ πολιτικαῖς ἀρχαῖς πρὸς τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐνίσχυσιν τοῦ Θρησκευτικοῦ συναισθήματος.

Νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ βελτίωσις τῆς διδασκαλίας τῶν Θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις καὶ ἐν τοῖς ὑποδεεστέροις ἐκπαιδευτηρίοις.

Νὰ ἐνισχυθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἠθικῶς καὶ οἰκονομικῶς ὑπὸ τῆς Πολιτείας.

Νὰ παρασχεθῇ πᾶσα ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ συνδρομὴ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Νὰ καταβληθῇ πᾶσα ἐνέργεια πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀπειλουμένης Ἁγιοταφικῆς Ἀδελφότητος τῶν Ἱεροσολύμων.

Νὰ χρησιμοποιηθῇ προσηκόντως τὸ εἰσόδημα τῆς ἐν Τήνῳ Εὐαγγελιστρίας πρὸς ἵδρυσιν ἐκπαιδευτηρίων, ἰδίᾳ Παρθεναγωγείων λειτουργούντων ἐν ταῖς ὑπὸ προσηλυτισμοῦ ἀπειλουμέναις ἑλληνικαῖς οἰκογενείαις.

Νὰ καταστῶσι σεβαστὰ τὰ προαιώνια ἱστορικὰ δίκαια τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὐτοῦ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις.

Ν' ἀποσοβηθῇ πᾶσα ἀφορμὴ ἐκκλησιαστικῶν διενέξεων μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων διὰ τῆς ἀμέσου συγκλήσεως ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Συνόδου πρὸς ταχεῖαν λύσιν πάντων τῶν ἐκκρεμῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

Νὰ ρυθμισθῶσι πρακτικώτερον καὶ ἐπωφελέστερον αἱ σχέσεις Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς «Ἐλευθέρα Ἐκκλησία ἐν ἐλευθέρᾳ Πολιτείᾳ».

Ν' ἀξιωθῇ παρὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι φιλοξενουμένων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν μείζων σεβασμὸς πρὸς τὰ δίκαια τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Νὰ ψηφισθῇ παρὰ τῆς Νομοθετικῆς ἀρχῆς ἡ ὑποχρέωσις παντὸς Ἕλληνος πολίτου πρὸς καταγγελίαν κατὰ τῶν ἐπιβουλευομένων καὶ ὑπονομευόντων τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Νὰ καταβληθῇ πᾶσα διπλωματικὴ ἐνέργεια ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας πρὸς ἀποζημίωσιν παρὰ τῶν ξένων κυβερνήσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων τοῦ Ὄρους Σινᾶ καὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὧν ἐδημεύθη βιαίως ἡ ἰδιοκτησία.

—Ὁ ἐπὶ μακρὰ ἔτη εὐδοκίμως ἱερατεύσας ἐν τῷ ναῷ Ἁγίου Νικολάου Πευκακίων Ἀθηνῶν Στυλιανὸς Βλυσίδης, διὰ λόγους ὑγείας ὑπέβαλε τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐφημεριακῆς θέσεως. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀποδεχθεὶς τὴν παραίτησιν καὶ ἐκφράσας τὴν εὐαρέσκειάν του πρὸς αὐτὸν ἅμα δὲ καὶ ἐπιβραβεύων τὴν θεάρεστον ἱερατικήν του σταδιοδρομίαν, καθ' ἣν ἀπήλαυσε τοῦ παγκοίνου σεβασμοῦ τῶν ἐνοριτῶν, ἐχειροθέτησεν αὐτὸν εἰς Ἀρχιμανδρίτην τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακήν, ἐπὶ τούτῳ ἱερουργήσας ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Σόφιας ὁ Βούλγαρος Μητροπολίτης τῆς πόλεως ταύτης Στέφανος ἑτοιμάζεται νὰ ἐπισκεφθῇ ἐπισήμως τὸ Λονδῖνον καὶ νὰ συμμετάσχῃ ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν θὰ φιλοξενηθῇ δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας. Ὁ αὐτὸς Μητροπολίτης, ὡς πράττει καθ' ἕκαστον ἔτος, θὰ συμμετάσχῃ διαφόρων συνεδρίων συνοδευόμενος ὑπὸ δεκάδος Βουλγάρων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἰδίως δὲ τοῦ ἐν Λωζάννῃ Παγκοσμίου Συνεδρίου ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ ὁποίου θὰ συμετάσχωσι κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς πεντακόσιοι ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ κόσμου.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Καθολικὸς κόσμος τῆς Ἰταλίας προβαίνει ἑκάστοτε εἰς πλείστας γενναιοδωρίας πρὸς συντήρησιν τοῦ Καθ. Πανεπιστημίου τοῦ Μιλάνου. Τὸ ἐν λόγῳ ἵδρυμα ἀπεπορατώθη πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν, τῇ δραστηρίῳ ἐνεργείᾳ τοῦ Πατρὸς Ganelli. Ὑπὲρ τοῦ ἱδρύματος γίνεται ἐτήσιος ἔρανος. Τὸ 1923 ὁ ἔρανος ἀπέδωκεν ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον λιρετῶν, τὸ ἔτος 1924, τὸ ποσὸν ὑπερέβη τὰς 1.350000 τὸ 1925 ἔφθασαν τὰς 1.924009 τὸ 1926, τὸ ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου περισυλλεγὲν ποσὸν ὑπερέβη τὰς προσδοκίας πάντων φθάσαν τὰς 2.378.000. Τὸ ἵδρυμα προέβη εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ μεγάλου στρατιωτικοῦ νοσοκομείου κειμένου παρὰ τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου κτίριον ἀπὸ τὰ περικαλλέστερα τῆς πόλεως· εἶναι παλαιὰ Μονὴ τῶν μοναχῶν τοῦ ἁγίου Βερνάρδου, ἀκμήσασα κατὰ τὸν μεσαίωνα μετεβλήθη δὲ εἰς Νοσοκομεῖον καὶ παρέμεινεν ὡς τοιοῦτον ἀπὸ τῆς Ναπολεοντείου κατοχῆς τῆς Χερσονήσου καὶ ἐντεῦθεν.

—Πρὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου οἱ κάτοικοι τῆς Ρουμανίας ἦσαν περίπου 6 ἑκατομ. ἐξ ὧν 300000 κατολικοί. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ρουμανίας ὑπερηυξήθη συνεπείᾳ τοῦ πολέμου. Σήμερον ὑπερβαίνει τὰ 16 ἑκατομ. οἱ κατολικοὶ ἀνέρχονται εἰς 2 471.330.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Πρὸ τοῦ πολέμου ὑπελογίζετο εἰς τρία καὶ ἥμισυ ἑκατομμύρια ὁ ἀριθμὸς τῶν Λουθηρανῶν τοῦ ρωσσικοῦ κράτους, μὴ περιλαμβανομένης τῆς Φιλλανδίας καὶ τῆς Πολωνίας· ἐκ τούτων 1.150.000 ἦσαν γερμανικῆς καταγωγῆς καὶ 2.350.000 ἀνῆκον εἰς λεττονικά, φιλλανδικὰ καὶ ἐσθονικὰ φῦλα. Μετὰ τὸν πόλεμον σπουδαῖα τμήματα τῆς τέως ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τῆς Ρωσίας ὡς ἡ Βεσσαραβία, μέρος τῆς Βολωνίας καὶ αἱ βαλτικαὶ ἐπαρχίαι· ὡς ἐκ τούτου καὶ ἕνεκα τῶν καταστροφῶν τῶν τελευταίων ἐτῶν, ὁ σημερινὸς ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ σοβετικῇ δημοκρατίᾳ λουθηρανῶν εἶνε σχεδὸν 900000, ἐκ τού-

των δὲ πλέον τοῦ ἡμίσεως εἶναι γερμανικῆς καταγωγῆς καὶ οἱ λοιποί, περὶ τὰς 350000, ἀνήκουν εἰς διάφορα ἄλλα φῦλα. Αἱ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσαι περιοχαὶ εἶναι αἱ φιλλανδικαὶ μὲ 150.000, αἱ ἐσθονικαὶ μὲ 120000 αἱ περιοχαὶ τοῦ Βόλγα περιλαμβάνουν 146 χιλ. καὶ 102000 μέλη. Ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν γερμανογλώσσων λουθηρανῶν εἶναι καλλιεργηταὶ ἱδρύσαντες ἀγροτικὰς ἀποικίας ἐν Ρωσίᾳ καὶ Σιβηρίᾳ. Ἀλλ' αἱ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι τῶν τελευταίων ἐτῶν ἐπέφερον μοναδικὴν πτώχευσιν τῶν κοινοτήτων τούτων.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀπό τινος τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Ἱσπανίας ἐκήρυξεν ἀμείλικτον πόλεμον κατὰ τῆς ἀνηθίκου φιλολογίας ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ λαοῦ. Ἐντὸς ἓξ μηνῶν κατεσχέθησαν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας 100,000 βιβλία καὶ φυλλάδια καὶ ἐξεδόθησαν 200 ἀποφάσεις ἐναντίον τῶν βιβλοκαπήλων τοῦ εἴδους τούτου τῆς φιλολογίας.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Ἡ ἐν Jacksonville, Flor. ἑλληνικὴ Κοινότης διὰ τοῦ ἱερατικῶς προϊσταμένου Ἀρχιμ. Διονυσίου Θεοδοσίου ἀπέστειλε πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον δολλ. 25 ὑπὲρ τοῦ ἐν Βουλιαγμένῃ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου συλλεγέντα ἐκ δίσκου ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Φιλαρέτου Βαφείδου, μητροπολίτου Διδυμοτείχου. Οἱ ἐπίσκοποι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ. Ἐν Κ)Πόλει 1927. (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Ὀρθοξίας»). Διὰ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου πονήματος αὐτοῦ ὁ καὶ ἐν τῷ ἀκμαίῳ γήρᾳ αὐτοῦ μὴ παυόμενος τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορικὴν ἐπιστήμην θεραπεύων διαπρεπὴς ἐν τοῖς ἱεράρχαις τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ἀναπτύσσει πόσον εἰς τὸ μέγα κοσμοϊστορικὸν γεγονὸς τῆς ἠθικῆς τοῦ κόσμου ἀναγεννήσεως συνέβαλον πρώτιστα οἱ Ἐπίσκοποι, τὴν ἱερότητα τοῦ ἀξιώματος τῶν ὁποίων, ὡς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ποντοῖα καὶ σπουδαῖα ὠφελήματα διὰ τὴν πολιτείαν καὶ τὸν κοινωνικὸν καθ' ὅλου βίον οἱ πάντες ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐποχῇ ἀνεγνώριζον. Συνδεόμενοι στενώτερον πρὸς τοὺς χριστιανοὺς οἱ ἐπίσκοποι ἐγίνωσκον ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὴν κατάστασιν αὐτῶν καὶ τὰς ἀνάγκας. Πολλάκις εἰς τὴν ἠθικὴν αὐτῶν ἐπιβολὴν ὑπέκυπτε καὶ αὐτὸ τῶν πανισχύρων αὐτοκρατόρων τὸ ὕψος, ἦσαν δ' ἀξιοθαύμαστοι ὅτι ἐν μέσῳ ποικίλης διαφθορᾶς καὶ παντοίων ραδιουργιῶν οἱ πατριάρχαι εἶχον πολλάκις τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδεικνύωσι τὸν ὑπὲρ τοῦ καθήκοντος ἱερὸν αὐτῶν ζῆλον καὶ τὴν μέριμναν αὐτῶν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, τῶν πασχόντων καὶ τῶν παντοιοτρόπως δοκιμαζομένων, ἐπιεικεστέραν καὶ ἀνθρωπινωτέραν μεταχείρισιν τῶν ἐργατῶν συνεστῶντες πολλάκις καὶ εἰς τοὺς πλουσίους γαιοκτήμονας καὶ ἐργοδότας.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἀριθ. Πρωτοκ. 22922 / Γνωμοδ. 66 — Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1927

Ὁ παρὰ τῇ Διευθύνσει Θρησκευμάτων Νομικὸς Σύμβουλος

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Θρησκευμάτων

Ἀπαντῶντες εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὑποβληθὲν ὑμῖν ἐρώτημα, περὶ τοῦ ἐὰν ὁ ἀντίδικος ἐνοριακοῦ Ναοῦ δύναται νὰ εἶνε καὶ λαϊκὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῷ Ναῷ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ διατυπώσωμεν ὑμῖν τὴν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου γνώμην ἡμῶν ὡς ἀκολούθως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 23 Δεκεμβρίου 1923 «περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὅπως διατελῇ τις μέλος τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς δέον πλὴν τῶν ἄλλων νὰ μὴ δικάζηται μετὰ τοῦ Ναοῦ. Δικάζεσθαι μετὰ τοῦ Ναοῦ λέγων ὁ Νόμος, ἐννοεῖ οὐ μόνον ἀμφισβήτησιν, διένεξιν περιουσιακήν, οἷον ἀγωγήν, ἐγερθεῖσαν ἢ ἐκκρεμοῦσαν, ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ ἐκδικαζομένην παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἄσκησιν ποινικῆς ἀγωγῆς κατ' ἔγκλησιν ἢ αὐτεπαγγέλτως εἰσαγομένην, ἥτις ἔχει συνήθως ἐπακολούθημα τὴν ἐπιδίωξιν καὶ ἐνώπιον τῶν ποινικῶν ἔτι δικαστηρίων πολιτικῶν ἀποζημιώσεων. Κατὰ συνέπειαν ἐφ' ὅσον μέλος Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπείας ἔν τινι Ναῷ ὑπάγεται εἴς τινα τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων, δέον νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος τοῦ ἀξιώματος τούτου, ἡ τοιαύτη δὲ ἔκπτωσις θὰ κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Μητροπολίτου, κατὰ τὴν διαδικασίαν, ἣν διαγράφει τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ὡς ἄνω Ν. Διατάγματος μετ' ἀπόφασιν τοῦ Εἰρηνοδίκου, προκαλουμένην δι' αἰτήσεως, εἴτε τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ναοῦ ἢ οἱουδήποτε ἐνορίτου ἐκλογέως.

ὁ Νομικὸς Σύμβουλος
Χρ. Στεφανόπουλος

Ὁ ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Ἀντωνίου Δεμιράδων διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις ἑνὸς ὑδρομύλοα κειμένου ἐν τῇ κτηματικῇ περιφερείᾳ Δεληνίστης ὡς πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται εἰς 8,000 δραχμὰς τὴν 27ην Ἰουνίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἐλασσῶνος, τοῦ Συμβολαιογράφου καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως κατατεθειμένοις ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ἱ. Μονῇ Ἁγίου Ἀντωνίου Δεμιράδων τῇ 10ῃ Ἰουνίου 1927

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Γαλατάκη διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις δέκα 10) τράγων καὶ τεσσαράκοντα (40) αἰγῶν ἐκ τοῦ αἰγοποιμνίου τῆς ἱερᾶς Μονῆς συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τῶν μὲν τράγων πρὸς δραχμὰς τετρακοσίας (400) ἕκαστον τῶν δὲ αἰγῶν πρὸς δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα (250) ἑκάστη ἐκποιουμένων ὁμοῦ εἰς δραχμὰς δέκα τέσσαρας χιλιάδας (14.000]. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ συμ)φου Λίμνης Μιχαὴλ Λ. Λάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ ἡγου]λίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 24η Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης μ. μ. ὥρας μέχρι τῆς 12 τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφορᾶς ἢ ματαιώσεως αὐτῆς ἕνεκεν οἱουδήποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακὴν ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Ἐν Ἱ. Μονῇ Γαλατάκη τῇ 14ῃ Ἰουνίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ι. Μονῆς Γαλατάκη διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις ὀγδοήκοντα [80) ὀκάδων τριχὸς ἐξ αἰγῶν ἐφετεινῆς ἐσοδείας συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τῆς σχετικῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεως ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν εἴκοσι πέντε (25) κατ' ὀκᾶν.. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Λίμνης Μιχαὴλ Δ. Δάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ ἡγουμ)λίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 24 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. ὥρας μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφορᾶς ἢ ματαιώσεως αὐτῆς ἕνεκεν οἱουδήποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακὴν ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Ἐν Ι. Μονῇ Γαλατάκη τῇ 14ῃ Ἰουνίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ι. Μονῆς Καστρίου προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως 60 Αἰγιδίων τῆς Μονῆς εἰς διαφόρους ἡλικίας, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς σχετικῆς διακηρύξεως. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τῇ 10ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐν τῇ Κωμοπόλει Καστανιοῦ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμ]γράφου Καστορίου κ. Σπυρίδωνος Πουξάνου, κ. Οἰκονομ. Ἐφόρου καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Συμ]φου Καστρίου

Ἐν Ι. Μονῇ Καστρίου τῇ 8 Ἰουνίου 1927.

Τὸ Ἡγ]λιον τῆς ἐν Σίφνῳ Ι. Μονῆς Βρύσεως διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν διὰ πενταετῆ μίσθωσιν τὰ κάτωθι κτήματα μὲ ἅπαντα τὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ: 1) Ἁγ. Μηνᾶ Φάρος 2] Ἁγ. Εἰρήνη Φάρος 3] Ὀρνὸς 4] Κλήτσου Φυρόγια 5] Παπᾶ Μακαρίου 6] Γερασίμου Θόλος 7] Κουλούραινος 8] Γρῦππος 9] Βρυπανὰ 10] Δαμιανοῦ Βρύσις. Ἡ Δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 17 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 11 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν Δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Σίφνου κ. Ἀντ. Κανακάρη ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ τούτου, τὴν 24ην ἰδίου μηνὸς καὶ κατὰ τὸν τόπον καὶ χρόνον καὶ ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου τὰ κάτωθι κτήματα 1) Θεοδούλου Ζωόμανδρα 2) Ἅγ. Στέφανος 3) Κάτω—Πηλιάρδι 4) Θόλος 5) Ρόδου 6) Βορεινὰ 7) Ἁγ Φωτεινὴ 8) Καμπούρη 9) Ἀνδρονικοῖς 10) Ναθαναὴλ Φυρόγια. Καὶ τὴν 31ην ἰδίου μηνὸς καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον καὶ χρόνον καὶ ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου τὰ κάτωθι κτήματα. 1) Πλακωτὴ 2) Χλωροῦ 3) Δημητράκη 4) Τραπεζωτὴ 5) Καυκάρα 6) Μελισσοῦπι Κουρτοῦδι 7) Στραβοπόδι 8) Καλέκα 9) Ἀμμουδάρες 10) Καλῆς Πλατὶς—Αἰγιαλός: Ἅπαντα ἐπὶ μίαν πενταετίαν. Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσιν δύνανται νὰ λάβωσιν γνῶσιν τῶν ὅρων τοῦ Γραφείου τῆς Ι. Μονῆς. Ἐν Σίφνῳ καὶ ἐν τῇ Ι. Μονῇ Βρύσεως τῇ 15 Ἰουνίου 1927.

Τὸ Ἡγ λιον τῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἄρτης Ἱ Μονῆς Κάτω Παναγίας διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ πενταετὴς ἐνοικίασις, 1ον] ὁ ἐν θέσει Βεργῆ ἀγρὸς μετὰ τῶν ἐλαιοδένδρων. 2ον) οἱ ἀγροὶ ἐν θέσει Κωστακοί, Βεργοπούλα, Ἀνέζα, Μελικουκιᾶ Μαστόχα, Πλησιοῦς, καὶ Βλαχέρνα, 3ον) οἱ ἀγροὶ ἐν Ἄρτῃ καὶ ἐν Θέσει Ὁδηγητρίας καὶ «Ἅγιοι Πάντες» ὑπὸ τοὺς ὅρους ὧν διακηρύξεων τοῦ ἡγ)λίου τῆς Μονῆς, ὧν οἱ βουλόμενοι δύναται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Αἱ δημοπρασίαι ἐνεργηθήσονται ἐν Ἄρτῃ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν δεκάτην Ἰουλίου 10ην ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 - 12 τῆς μεσημβρίας, ἐπαναληφθήσονται δὲ ἐν περιπτώσει προσφορᾶς δι' ἀναφορᾶς τρίς, ὁπότε τὸ Ἡγ]λιον δικαιοῦται νὰ κηρύξῃ τὰς δημοπρασίας τελειωτικάς ἐνεργηθήσονται δὲ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἄρτης κ. Ἠλία Καφφετζῆ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Κάτω Παναγίας τῇ 15ῃ Ἰουνίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Νικάνορος προκηρύσσει ὅτι: Ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκμισθώσεως τὸ δικαίωμα ὑλοτομίας πρὸς ἐξαγωγὴν 130 χιλ. ὀκ. ξυλανθράκων καὶ 10 κ. μ. ξυλείας στρογγύλης ἐκ δρυὸς ἐκ τῆς θέσεως «Κακὸ Ἀνήλιο» κλπ. τοῦ δάσους «Κουνιβὸς» περιφερείας Μονῆς Ὁσίου Νικάνορος (τ. Ζάβορδας). Ἡ δημοπρασία διεξαχθήσεται ἐν Κοζάνῃ τῇ 26ῃ Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρᾳ 10—12 π δ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ, ἐνώπιον τοῦ Συμ]φου Κοζάνης Δημητρίου Πράσσου, ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, ἀντιπροσώπου τῆς Ι Μητροπόλεως Γρεβενῶν, ἀντιπροσώπου τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορείας, καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 82 ἐ. ἔ. διακηρύξεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἧς ἀντίγραφον παρὰ τῷ ὡς ἄνω Συμβολαιογράφῳ, ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὅρων.

Ἐν τῇ Ι. Μονῇ Ὁσίου Νικάνορος τῇ 10 Ἰουνίου 1927

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 38 Ἀθῆναι